

Emne: Ønsker foretræde for sundhedsudvalget

Til Folketingets Sundhedsudvalg.

Familielægesystemet, som de praktiserende læger i Danmark udgør, er for alvor truet, hvorfor jeg beder om lov til at foretræde for Sundhedsudvalget.

Samtlige partier udtrykker ønske om, at familielægesystemet i Danmark bevares. Derfor ønsker jeg at gøre opmærksom flere ting, der kan synes som små ændringer – men "liden tue kan vælte stort læs", som I ved.

Jeg har uden held forsøgt at få Lægeforeningen til at kontakte Folketinget og blandt andet fået bragt dette debatindlæg i Ugeskrift for Læger uge 44 side 63: <http://mags.ugeskriftet.dk/læge/534/?page=63>

A. Den største "tue", der truer med at vælte familielægesystemet, er Regions Hovedstadens beslutning d. 12. marts 2013 om at hjemtage lægevagten til regionens hospitaler. – En lægevagt, som praktiserende læger lige nu har pligt til at passe døgnet rundt alle årets 365 dage, som ekstra arbejde ud over deres praksis.

Beslutningen vil få en række konsekvenser, som det lader til, at ingen umiddelbart tænker på:

1. Regions Hovedstadens familielæger, i alt 1060 praktiserende læger, fritages for alt vagtarbejde. Det betyder, at alt den arbejdskraft og erfaring, som de 1060 læger har og bidrager med i lægevagten, bliver tabt for sundhedssystemet. Det er ikke fornuftigt i en tid med mangel på læger – specielt familielæger – for arbejdet skal jo laves.
2. Region Hovedstaden bliver den mest attraktive region for mange yngre læger, fordi de nu kan købe praksis her, hvor de ingen vagtforpligtigelse har, modsat alle andre regioner. Især Region Sjælland og Region Nordjylland, der i forvejen har lægemangel, vil lide voldsomt under dette så der kommer ekstra mange "lægeløse" patienter.
3. Region Hovedstaden, som i forvejen er den mest populære region, trækker yderligere yngre læger til hovedstaden ved at opslå minimum 68 lægestillinger i deres nye akutberedskab, til erstatning for de familielæger som de har fyret. Disse

stillinger er allerede opslået og kan altså komme til at tiltrække læger, der ellers skulle have købt familielægepraksis i Udkantsdanmark.

Dette vil totalt ødelægge den spinkle nationale balance, der tidligere har "tvunget" de unge familielæger til også at besætte familielægepraksis i landets yderområder.

B. Den næststørste "tue" er, at Sundhedsloven blev ændret, så store private firmaer som for eksempel Falck kan drive klinikker.

Det lyder måske godt, men også det har medført nogle ting, som ingen umiddelbart tænker på:

1. Lægerne ansat i de klinikker har ingen vagtforpligtigelse, hvorfor de resterende familielæger i regionerne, hvor de etableres, bliver ekstra vagtbebyrdede. Det slider de resterende familielæger i området, så der er større chance for, at de ophører, og det vil forværre lægemanglen.

2. Lønnen, der aktuelt tilbydes, er så høj, at det bedre kan betale sig at tage et 37-timers job dér end at starte sin egen familielægepraksis med en normal arbejdsbelastning på cirka 50 timer og alle de risici og forpligtelser, det medfører.

Det danske familielægesystem er blevet forhandlet på plads langsomt og med små ændringer ved hver forhandling mellem parterne gennem mange år til at være et af verdens bedste og endda også et af de billigste. (Vores nabolandes systemer er til sammenligning over dobbelt så dyre).

Familielægerne fungerer som helt nødvendige gatekeepers, der forhindrer hospitalerne i at blive oversvømmet af patienter, der ikke hører til i hospitalsvæsnet. Hvis den funktion forsvinder, er det katastrofalt for sundhedssystemet, og udgifterne vil eksplodere.

Hvis Folketingets partier vil forhindre familielægesystemet for med disse ændringer i at kollapse i nogle regioner, bliver Folketinget nødt til at gribe ind inden d.

1. januar 2014 – den dato, hvorfra Region Hovedstaden har opsagt de 1060 familielæger og dermed givet dem fri for alt vagtarbejde. Træder den beslutning

først i kraft, så familielægerne bliver fritaget for vagtforpligtigheden, ja så kan det ikke laves om.

Hermed har jeg givet en skitse over, hvad jeg vil orientere Folketingets Sundhedsudvalg om. Jeg ser frem til mødet, hvor jeg meget gerne uddyber de spørgsmål, I måtte have.

Hvis jeg ikke bliver hørt, føler jeg alligevel nu, at jeg har gjort min pligt som læge ved at gøre jer opmærksom på dette alvorlige problem.

Med venlig hilsen,

Jan Værnet

AmagerCentrets Læger

PS. Tidligere fremsendt:

Åbent brev til Folketingets sundhedsudvalg og Sundhedsministeren.

Regionernes indbyrdes kamp om lægernes arbejdskraft bør styres centralt fra, således at lægemanglen i yderområderne ikke forværres.

Fakta: ingen er uenige om, er der er stor mangel på Speciallæger, specielt Speciallæger i Almen medicin og at der i mange år er uddannet alt for få, trods råd og advarsler fra Lægeforeningen.

Aktuelt er der så meget mangel på Speciallæger i Almen medicin (praktiserende læger) at der ikke kan skaffes Familielæger (praktiserende læger) bla. til region Nordjylland.

Derfor er det et katastrofalt og groft forvridende tiltag, som Region Hovedstadens politikere vedtog i marts 2013.

Region Hovedstaden vil pr. 1/1-2014 skabe et nyt behov og ansætte ca. 68 speciallæger, blandt andet speciallæger i Almen medicin, i deres nye 1813 akut

tiltag, i stedet for den nuværende vel fungerende lægevagt. Det er læger som ikke findes og hvis de fandtes, burde de skulle fordeles ligeligt hvor der er behov for dem i de forskellige regioner.

Jeg syntes det er et kæmpe problem at Region Hovedstaden skaber dette kunstige og unødvendige behov. Derfor mener jeg Folketinget burde kunne gribe ind over for det straks, for at beskytte de andre regioner mod denne "konkurrenceforvridning".

Allerede nu hvor planerne kun er udmeldt, kan man se virkningerne, da mange Speciallæger i Almen medicin undlader at søge jobbene uden for Region Hovedstaden.

Region Hovedstaden vil ændre det ellers vel fungerende lægevagtssystem, ved at "hjemtage det" modsat alle andre regioner, hvor det påhviler de praktiserende læger at passe lægevagten kl. 16-08 alle hverdage og døgnet rundt i weekender og helligdage alle årets 365 dage.

Det geniale ved dette system er, at det udnytter en ekstra arbejdskapacitet hos de praktiserende læger der allerede har en praksis i regionen. Dette merarbejde de præsterer ud over at passe deres praksis er de aftaleretligt forpligtet til, merarbejdet de yder svarer til minimum 68 praktiserende lægers fuldtids årsarbejde/pr år alene i region Hovedstaden.

Denne ekstra arbejdsindsats er meget vigtigt i en tid med lægemangel.

Dette arbejde fritager Region Hovedstaden nu de praktiserende læger fra, som den eneste Region i Danmark.

Endvidere er det et tiltag, der er et extra incitament for yngre praktiserende læger, til at søge til Region Hovedstaden, - man kan nu få en praksis uden vagtforpligtigelse. Det vil være en lækkerbisken for læger, der har mindre børn, typisk yngre læger på vej til at købe en praksis.

Derfor bør Folketinget gribe ind snarest, da der ellers frem til d. 1/1-2014 trækkes ca. 68 speciallæger til Region Hovedstadens nyetablerede stillinger, som læger i deres 1813 system.

Disse yngre speciallæger i almen medicin, som er mangelvare, og er uddannet i København foretrækker at blive i Region Hovedstaden, hvor de er uddannet, og det

får de rig lejlighed til med dette tiltag, endvidere vil det trække læger til, fra de andre regioner.

Dette med den fatale følge for yderområderne, at man med sikkerhed vil se en markant nedgang i antallet af ansøgere stillingerne der slås op i yderområderne i Danmark, således vil der blive extra mange "lægeløse patienter".

Derfor er konkurrencen mellem regionerne ødelæggende, og den bør reguleres centralt fra, så en region ikke kan ændre konkurrencevilkårene så fundamentalt uden godkendelse fra Folketinget, hvor der er politikere fra hele landet.

Med en venlig grøn hilsen

Jan Værnet

Speciallæge i Almen medicin,

AmagerCentrets Læger.